

Määräaikainen matkavakuutus

Sisällysluettelo

Vakuutus on sopimus	2
1 Johdanto	2
2 Vakuutetut ja korvauksen saaja	2
2.1 Vakuutetut	2
2.2 Korvauksen saaja	2
2.3 Vakuutetun lähiomaiset	2
3 Vakuutuksen voimassaolo	3
3.1 Voimassaoloalue ja aika	3
3.2 Voimassaolo urheilutoiminnassa, riskialttiissa lajeissa ja toiminnoissa	3
3.3 Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta	3
3.4 Vakuutusyhtiön oikeus valita hoitopaikka	4
4 Matkustajavakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset	4
4.1 Matkan määritelmä	4
4.2 Matkasairaus	4
4.3 Matkasairautta koskevat rajoitukset	4
4.4 Matkatapaturma	4
4.5 Matkatapaturmaa koskevat rajoitukset	4
4.6 Muut korvattavat vakuutustapahtumat	5
5 Matkasairauden ja -tapaturman korvaukset	5
5.1 Matkasairauden ja -tapaturman hoitokulut	5
5.2 Hoitokulujen rajoitukset	6
5.3 Matkan keskeytyminen	6
5.4 Matkan peruuntuminen	7
5.5 Matkalta myöhästyminen	8
5.6 Matkatapaturman aiheuttama haitta	8
5.7 Matkatapaturman aiheuttama kuolema	8
6 Matkatavara- ja matkavastuuvakuutus	9
6.1 Matkan määritelmä	9
6.2 Matkatavaravakuutus	9
6.3 Matkavastuuvakuutus	11
7 Rajoitukset korvauksen maksamiseen	13
8 Korvauksen hakeminen	13
Yleiset sopimusehdot	14
1 Eräät keskeiset käsitteet	14
2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä	15
3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo	16
4 Vakuutusmaksu	16
5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	17
6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa	18
7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	19
8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa	20
9 Syyntakeettomuus ja pakkotila	20
10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	21
11 Korvausmenettely	21
12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa	22
13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	22
14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	23
15 Vakuutussopimuksen muuttaminen	23
16 Vakuutussopimuksen päättymisen	24
17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	26
18 Kauppasaarto	27
19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely	27

Vakuutus on sopimus

Vakuutus sopimus on vakuutuksenantajan (vakuutusyhtiön) ja vakuutuksenottajan (asiakkaan) välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan sopimuksessa määritellyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus sopimus lakia (543/94) tai vastaavaa myöhempää lakia.

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjalla, vakuutusehdoissa sekä yleisissä sopimusehdoissa.

Vakuutus kirjaan on merkitty vakuutus sopimukseen yksilölliset tiedot kuten vakuutetut, vakuutusturvan laajuus, vakuutus- ja enimmäiskorvaus määrät ja omavastuut.

Vakuutus sopimukseen kuuluvat ne vakuutusturvat, jotka vakuutus kirjaan on merkitty.

1 Johdanto

Matkavakuutus sopimukseen on valittavissa seuraavat vakuutukset:

Matkavakuutukset:

Matkustajavakuutus

- matkasairauden ja -tapaturman hoitokulut
- matkan peruuntuminen
- matkalta myöhästyminen
- matkan keskeytyminen
- matkatapaturman aiheuttama haitta
- matkatapaturman aiheuttama kuolema

Matkatavaravakuutus

- matkavastuuvakuutus

Valitut vakuutusturvat on merkitty vakuutus kirjaan.

2 Vakuutetut ja korvauksen saaja

2.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjaan merkityt henkilöt.

Vakuutetun on asuttava vakuutusta myönnettäessä vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassa oleva Kela-kortti osoituksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu vuosittain oleskelee yli kuusi kuukautta kalenterivuodesta ulkomailla, ei hänen katsota asuvan vakituisesti Suomessa.

Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat myös alle 18-vuotiaat, vakuutus kirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat omat lapset,

lapsen lapset, sisarukset ja sisarpuolet, vaikka heitä ei merkitä vakuutus kirjaan. Vakuutettuina ovat myös vakuutus kirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset.

Samanaikaisesti mukana matkustava alle 18-vuotias henkilö voi olla vakuutettuna kuitenkin vain yhden LähiTapiolan matkustajavakuutuksen perusteella.

Matkatavara- ja matkavastuuvakuutuksessa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat, vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

2.2 Korvauksen saaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksen saajana on edunsaaja. Edunsaajana ovat omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta määrännyt. Edunsaajan määrittämisestä kerrotaan yleisten sopimusehtojen kohdassa 10.

Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Perillisiä ovat ensisijaisesti vakuutetun jälkeläiset, joita ovat vakuutetun lapset ja ottolapset. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Avopuoliso ei ole vakuutusehtojen tarkoittama puoliso, vaan hänet tulee määrätä edunsaajaksi erikseen nimettynä henkilönä. Yleisissä sopimusehdoissa määritellään tarkemmin, mitä tarkoitetaan omaisella. Vakuutuksenottaja voi määrätä kuolemantapaukskorvauksen edunsaajan ilmoittamalla siitä ennen vakuutustapahtumaa kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

2.3 Vakuutetun lähiomaiset

Matkavakuutuksessa vakuutetun lähiomaisella tarkoitetaan seuraavia henkilöitä:

- avio- tai avopuolisoa
- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapsia ja lapsen lapsia
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvia muita kuin omia lapsia
- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhempia, otto- ja isovanhempia sekä sisarusia ja sisarpuolia
- miniää ja vävyä
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- maatalouslomittajaa
- enintään yhtä etukäteen matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä.

Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet rinnasteaan aviopuolisoihin. Avopuolisolla tarkoitetaan henkilöä, joka elää vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa ja asuu väestörekisterin mukaan vakuutetun kanssa samassa osoitteessa.

3 Vakuutuksen voimassaolo

3.1 Voimassaoloalue ja aika

Vakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla vakuutus sopimuksessa sovitun ajan, joka voi olla enintään kolme kuukautta.

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityllä alueella.

3.2 Voimassaolo urheilutoiminnassa, riskialttiissa lajeissa ja toiminnoissa

Vakuutus on voimassa urheilun osalta silloin kuin urheilutoimintaa harrastetaan oman fyysisen kunnon ylläpitämiseksi. Alle 17-vuotiailla vakuutetulla vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa ammattiuurheilua lukuun ottamatta.

17 vuotta täyttäneen vakuutus ei ole voimassa kohdassa 3.2.1 mainitussa ammattiuurheilussa, kohdassa 3.2.2 mainitussa kilpaurheilussa eikä myöskään kohdassa 3.2.3 mainituissa riskialttiissa urheilulajeissa ja toiminnoissa eikä näihin liittyvien toimintojen kertaluontoisessa kokeilussa.

17 vuotta täyttäneen vakuutus ei myöskään ole voimassa erityisesti edellä mainittua urheilutoimintaa varten järjestetyissä harjoituksissa, harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Muilla lajille ominaisilla harjoituksilla tarkoitetaan sellaisia harjoituksia, jotka ovat varsinaisen lajin oheisharjoituksia ja ne suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

Vakuutus on kuitenkin voimassa edellä mainitussa urheilutoiminnassa ja riskialttiissa urheilulajeissa tapaturmaisen haitan ja tapaturmaisen kuoleman osalta, jos ne on valittu vakuutukseen.

3.2.1 Ammattiuurheilu

Ammattiuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija harjoittaa urheilua yksilö- tai joukkuelajissa ammattinaan ja urheilemisesta maksetaan palkkaa enemmän kuin urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa säädetty rahamäärä tai kun urheilijan on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvassa annetun lain mukainen vakuutus.

3.2.2 Kilpaurheilu

Urheilun katsotaan olevan kilpaurheilua silloin, kun siihen liittyy kilpailu, ottelu tai muu urheilutapahtuma, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin, pelipassin tai vastaavan ottamista taikka vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

3.2.3 Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto, kehonrakennus tai vastaava
- taistelu-, kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, vapaapaini, judo, karate, miekkailu tai vastaava
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu, motocross tai vastaava
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily tai vastaava
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, basehyppy, tuulitunneliharjoittelu, ultrakevyellä, harrasterakenteilla koneella lentäminen tai vastaava
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- amerikkalainen ja australialainen jalkapallo tai rugby
- lacrosse
- benjihyppy
- laite- tai vapaasukellus
- roller derby
- alamäkiajo ja -luistelu
- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla aavikolle, erämaahan, jäätikölle, vuoristoon, viidakkoon tai muille asumattomille seuduille tehtävät vaellukset tai retket.

3.3 Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain vahingoittaneen, ydinreaktioon perustuvan ase- tai laitteen vaikutuksesta
- ydinvastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai ase- tai väkivallan vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on tapahtunut
- sodasta, kapinasta, mellakasta tai aseellisesta selkkauksesta tai vastaavasta tai palveluksesta Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimassa rauhanturvaamistehtävissä tai muussa sotilaallisessa toiminnassa. Jos vakuutettu on aloittanut ulkomaanmatkansa ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä kohtaa vasta kun

14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos kyseessä on suursota, sovelletaan tätä kohtaa heti.

- vakuutetun rikollisesta toiminnasta.

3.4 Vakuutusyhtiön oikeus valita hoitopaikka

Vakuutusyhtiö voi ohjata vakuutetun tutkimukseen tai hoitoon valitsemalleen palveluntuottajalle.

4 Matkustajavakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset

4.1 Matkan määritelmä

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- ollessaan omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan muun henkilön omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikkeessään edellä mainittujen paikkojen välillä
- jos matkakohde on alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

4.2 Matkasairaus

Matkasairaus on sellainen odottamaton ja äkillinen lääkärinhoitoa vaativa sairaus, jonka ensioireet ovat ilmenneet matkan aikana turvan voimassa ollessa ja jonka yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana. Matkasairaudeksi ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

Edellytyksenä matkasairauden korvattavuudelle on, että hoitoon on hakeuduttu matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi kuin 14 vuorokautta, ei määraikaa sovelleta.

Matkasairauden hoitokuluja korvataan enintään siihen asti, kun 120 päivää on kulunut lääkärin hoidon alkamisesta.

4.3 Matkasairautta koskevat rajoitukset

Korvausta ei makseta, jos matkasairaus on aiheutunut

- suun ja hampaiden sairaudesta johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- vakuutetun itsemurhayrityksestä tai
- vakuutetun käyttämästä lääkaineesta, alkoholista tai muusta huumausaineesta.

Matkasairautena ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut sairauden, vamman tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettuna leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan matkasairauden hoitamiseksi.

4.4 Matkatapaturma

Matkatapaturmalla tarkoitetaan matkalla sattunutta äkillistä tapahtumaa, joka sattuu turvan voimassa ollessa, johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

Matkatapaturmana korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys sekä paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma.

Matkatapaturmana korvataan myös äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärinhoito aloitetaan 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

Matkatapaturman hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

4.5 Matkatapaturmaa koskevat rajoitukset

Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoitimenpiteitä.

Korvausta ei makseta, jos matkatapaturma on aiheutunut

- vakuutetun sairaudesta, vammasta tai ruumiinvasta

- sairauden, vamman tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- myrkytyksestä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumausainesta
- vakuutetun itsemurhayrityksestä.

Korvausta ei makseta

- akillesjänteen tai olkapään kiertäjäkalvosimen repeämästä, hauksen pitkän pään janteen repeämästä tai nivelen toistuvasta sijoiltaanmenosta eikä nikamavälilevyn, vatsan tai nivusalueen tyrästä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- vammasta, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hampasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- matkatapaturmasta riippumattomasta sairaudesta, vammasta, viasta tai tuki- ja liikuntaelimistön rappeutumisesta tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- matkatapaturman psyykkisistä seurauksista
- tartuntataudista tai sairaudesta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- vakuutetun itsemurhasta.

4.6 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Korvausta maksetaan myös hoitokuluista, jotka ovat aiheutuneet jo ennen matkaa olleen sairauden tai vamman äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta tai tilan muutoksesta matkan aikana. Odottamattomuutta arvioidaan lääketieteellisin perustein. Näissä tapauksissa korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu hoito enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta, mutta ei muita vakuutusehdoissa mainittuja kustannuksia, kuten kotiinkuljetuskustannuksia. Sairauden tai vamman odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaisen sairauden tai vamman pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdettyä.

Jos vakuutettu kuolee matkan aikana, korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella vainajan kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset tai enintään näitä määrältään vastaavat kohtuulli-

set hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

5 Matkasairauden ja -tapaturman korvaukset

5.1 Matkasairauden ja -tapaturman hoitokulut

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja ortopediset tuet ja sidokset ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyn lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia ja välttämättömiä vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää myös, että vakuutettu kuuluu hoitokulujen syntyessä Suomen sosiaaliturvan piiriin ja hänellä on siitä osoituksena voimassaoleva Kela-kortti.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljetetaan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon tai siirretään toiseen hoitolaitokseen, jos hoito muodostuisi Suomen vastaavanlaiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliimmaksi. Jos vakuutettu ei suostu siirtoon, korvataan hoitokuluista vain se osa, joka vastaa kustannuksia toisessa hoitolaitoksessa tai kuljetusta Suomeen ja hoitoa Suomessa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- edellä mainittuun matkakohteessa annettuun hoitoon liittyvät välttämättömät, kohtuulliset ja tarpeelliset matkakulut. Mikäli matka on tehty yksityisautolla, määräytyy korvaus Kelan soveltaman kilometrikorvauksen mukaan
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sidetarpeet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- matkatapaturman aiheuttaman vamman hoidon kannalta välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kohtuulliset kustannukset kutakin tapaturmaa kohden enintään 15 hoitokerralta
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymän, matkatapaturmavamman vaatiman kosmeettisen tai plastiikkakirurgisen hoidon kustannukset

- korvauskäsittelyä varten tarpeellisten lääketieteellisten selvitysten kohtuulliset kustannukset. Selvitysten tulee olla alkuperäisiä ja vakuutusyhtiölle tarkoitettuja
- vammaan vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- näkökykyä heikentäneen matkatapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen matkatapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden
- puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hammasproteesille aiheutuneet hoitokustannukset matkakuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytyksenä on, että vamma on aiheutunut matkalla ja että hoito on annettu matkan aikana tai kotimaassa 14 vuorokauden sisällä matkan päättymisestä
- äkillisen hammassäryn välttämättömästä ensiapuhoidosta aiheutuneet hoitokulut matkakuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että särky on alkanut matkalla ja että hoito on annettu matkan aikana tai kotimaassa 14 vuorokauden sisällä matkan päättymisestä
- kohtuulliset kustannukset vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan tai matkan aikana lääketieteellisin perustein välttämättä tarvittavasta saattajasta.
- hivenainetutkimuksia tai niihin rinnastettavia muita tutkimuksia, vaikka ne olisivat lääkärin määräämiä
- raskauden ehkäisystä, raskauden tilasta, synnytuksesta, raskauden keskeyttämisestä, keskenmenosta taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai niihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kustannuksia ellei kyseessä ole äkillinen, odottamaton ja väli-töntä hoitoa vaativa raskauden tilan muutos matkan aikana
- hammassairauden, hampaiden tai purentaelinten hoitoa tai tutkimusta, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa
- matkatapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannuksia
- tekojäseniä, lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainittu tapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki tai sidos
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavan lääk-keen tai hoidon kustannuksia, ellei niitä ole korvattu sairaanhoidon kustannuksina sairausvakuutuslain perusteella
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, niko-tiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta aiheutuvia kustannuksia
- välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria-, puhelin- tai tulkkauskuuluja, vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia, liiken- nevälineen tai eläimen kuljetuskustannuksia taikka saattajan matka- ja majoituskuuluja
- muita kustannuksia, joita ei ole mainittu kor- vattavissa hoitokuluissa.

5.3 Matkan keskeytyminen

Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan sitä, että Suomesta alkanut matka muuttuu pakottavasti

- vakuutetun vakavan matkasairauden tai matkatapaturman vuoksi
- vakuutetun mukana matkustavan, vakuutus- ehdoissa määritellyn lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan matkasairauden, matkatapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun vakuutusehdoissa määritellyn muun kuin mukana matkustavan lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan sairau- den, tapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen odottamattoman ja merkittävän aineellisen vahingon vuoksi.

Keskeytyksen syy on täytynyt ilmetä matkan alkamisen jälkeen.

5.2 Hoitokulujen rajoitukset

Hoitokuluina ei korvata

- fysioterapiaa, fysikaalista hoitoa tai muuta näihin rinnastettavaa hoitoa, paitsi matkata- paturman korvattavissa hoitokuluissa maini- tut
- puhe-, psyko- tai toimintaterapiasta tai neuro- psykologisesta kuntoutuksesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta tai kuntoutuk- sesta aiheutuvia kustannuksia
- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, luontais- tai vastaavissa hoitolaitoksissa
- ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, rohdosvalmisteita, luontais- tuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita

Matkan keskeytyminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti aiheuttanut matkan keskeytymisen. Pakottavuus arvioidaan tapaturman ja sairauden osalta lääketieteellisin perustein. Vakuutetun matkasairauden tai tapaturman vuoksi aiheutuva ennenaikainen matkalta paluu korvataan vain, jos matkasairaus tai tapaturma on senlaatuinen, että vakuutetun hoito lääketieteellisin perustein vaatii paluun Suomeen. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena maksetaan

- vakuutetun paluusta takaisin kotipaikkakunnalle tai matkan jatkamisesta alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti aiheutuvat välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi
- vakuutetun etukäteen maksamat matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut ja retket kohteessa enintään 1700 euroon asti vakuutettua kohden, lukuun ottamatta matkakohhteessa käyttämättä jääneitä majoituksia ja lentoja
- mukana matkustavalle huoltajalle matkan keskeytymisestä aiheutuvat ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset, jos vakuutettu on alle 18-vuotias ja jos matkan keskeytyminen on aiheutunut vakuutetun vakavasta matkasairaudesta tai -tapaturmasta
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin tai yhdelle kanssamatkustajalle lisämatka- ja majoituskustannukset, mikäli vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa eikä häntä voida kuljettaa kotimaahan.
- korvaus menetetyistä matkapäivistä, jos vakuutetun lomamatka on keskeytynyt vakuutetun ennenaikaisen matkalta paluun tai vakuutetun yhtäjaksoisesti yli vuorokauden kestäväen sairaalahoidon vuoksi. Korvausta maksetaan 50 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä, enintään kuitenkin 45 vuorokaudelta. Korvauksen määrä voi olla korkeintaan ennen matkaa maksetun matkan hinta. Korvaus menetetyistä matkapäivistä maksetaan myös mukana matkustavalle huoltajalle, jos sairaalahoitoon joutunut on alle 18-vuotias.

Menetettyjen matkapäivien korvausta maksetaan sairaalahoidon tai ennenaikaisen matkalta paluun vuoksi.

Menetetyt matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysin 24 tunnin ajanjaksoina sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso on yli 12 tuntia, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- ja puhelin- tai tulkkauskuluja tai vaatteita, varusteita taikka saattajan matka- ja majoituskuluja.

5.4 Matkan peruuntuminen

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan Suomesta matkalle lähdön estymistä.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos se on aiheutunut

- vakuutetun tai vakuutetun lähiomaisen äkillisestä ja odottamattomasta sairastumisesta tai vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta (lähiomaiset on määritelty kohdassa 2.3)
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta odottamattomasta ja merkittävästä aineellisesta vahingosta.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti estänyt vakuutetun matkalle lähdön. Pakottavuus arvioidaan sairauden tai tapaturman osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena matkan peruuntumisesta maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä ei matkapalveluyhdistelmistä annetun lain mukaan hyvitä vakuutetulle.

Jos kyseessä ei ole matkapalveluyhdistelmistä annetun lain mukainen matka, korvauksena maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä, kuljetusyhtiö tai muu palveluntuottaja ei matka- tai muiden ehtojensa mukaan hyvitä vakuutetulle. Korvausta matkan peruuntumisesta maksetaan enintään 5000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava matkanjärjestäjälle, kuljetusyhtiölle tai muulle palveluntuottajalle matkan peruuntumisesta. Jos vakuutettu

laiminlyö ilmoitusvelvollisuuden, vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää vakuutetulle maksettavasta korvauksesta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyön-
nin johdosta matkanjärjestäjältä, kuljetusyhtiöltä tai muulta palveluntuottajalta saamatta jäänyt
hyvitys.

Matkan peruuntumista ei korvata, jos

- vakuutus on otettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista tai
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen alkamista tai ottamista, matkan varaa-
mistaa tai maksamista tai
- syynä on vakuutetun pelko sairauden tartun-
tavaarasta tai muu pelkotila.

5.5 Matkalta myöhästyminen

Matkalta myöhästyisellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunni-
telmansa mukaisesti etukäteen varatulle lento-,
laiva-, juna- tai linja-autojatkoyhteydelle meno-
tai paluumatkalla.

Myöhästyminen korvataan, kun

- vakuutetun matkalla käyttämä yleinen kulku-
neuvo on myöhässä sääesteen, teknisen vian,
liikennevahingon, luonnonmullistuksen tai
rikollisen teon vuoksi tai
- vakuutetun matkalla käyttämää yksityistä kul-
kuneuvoa on kohdannut liikennevahinko, joka
pakottavasti estää matkan jatkumisen.

Myöhästymisen vuoksi maksetaan tarpeellisia yli-
määräisiä matka- ja majoituskuluja, jotka johtu-
vat matkan jatkamisesta muulla vastaavalla kul-
jetusyhteydellä alkuperäiseen määränpäähän.
Korvausta myöhästymisestä maksetaan enintään
2000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Matkan myöhästymisestä maksetaan korvausta,
jos vakuutettu joutuu näiden vakuutusehtojen
mukaisesti korvattavan myöhästymisen vuoksi
odottamaan yli kuusi tuntia ulkomaille suuntau-
tuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalla.
Korvausta maksetaan 30 euroa kulkakin edellä
mainitun odottamisajan jälkeen alkaneelta kuu-
den tunnin ajanjaksolta. Korvausta maksetaan
enintään 300 euroa.

Jos vakuutettu ei korvattavan myöhästymisen
vuoksi voi lainkaan jatkaa matkaansa, korvauk-
sena maksetaan kohdan 5.3 mukaan laskettu
korvaus menetetyistä matkapäivistä.

Myöhästymisen vuoksi maksettavista korvauk-
sista vähennetään maksuhyvitys tai korvaus,
jonka vakuutettu on oikeutettu saamaan kulje-
tusyhtiöltä tai matkanjärjestäjältä.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia,
kuten ansionmenetystä, ateria- ja puhelin- tai
tulkkauskuluja tai vaatteita ja varusteita.

5.6 Matkatapaturman aiheuttama haitta

5.6.1 Pysyvän haitan määritelmä

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteelli-
sesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta
aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä
huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutu-
neen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisi-
ä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia.
Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun
niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä
korvattavasta tapaturmasta.

Pysyvän haitan suuruus määritetään vahinkohet-
kellä voimassa olleen valtioneuvoston antaman
työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustu-
van haittaluokitus päätöksen mukaisesti. Haitta-
luokituksessa vammat on jaettu vaikeusasteen
mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi
vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa
ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksik-
köä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa
täyttä 100 prosentin haittaa.

5.6.2 Pysyvän haitan korvaus

Pysyvän haitan korvaus maksetaan kun haitta
on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisin-
taan vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvausta
ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen
vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvauksena
maksetaan haittaluokkaa vastaava osa tapatur-
man sattumishetkellä voimassa olevasta vakuu-
tusmäärästä.

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi
muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut
siitä, kun haitta on voitu arvioida pysyväksi, lisä-
korvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta
vastaava määrä. Myöhemmin korvauksen mää-
rää ei vamman pahentumisen johdosta tarkis-
teta.

5.7 Matkatapaturman aiheuttama kuolema

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta mak-
setaan tapaturman sattumishetkellä voimassa
ollut vakuutusmäärä, jos kuoleman välittömänä
syynä on tapaturma.

Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos
vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta
on kulunut korvattavasta tapaturmasta.

6 Matkatavara- ja matkavastuuvakuutus

6.1 Matkan määritelmä

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- ollessaan omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan perheenjäsenen omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikkueessaan edellä mainittujen paikkojen välillä
- jos matkakohde on alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

6.2 Matkatavaravakuutus

Matkatavaravakuutuksesta korvataan matkatavaroille vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita suoranaisia esinevahinkoja ja ehdoissa erikseen mainittuja muita kustannuksia.

Matkatavaravakuutuksessa on vakuutettuna vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput. Rahat, maksuvälineet ja arvopaperit sisältyvät matkatavaroihin 300 euroon asti, kun vakuutettu kuljettaa niitä mukanaan tai ne ovat lukitussa tallelokerossa.

Matkatavarat on vakuutettu vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutusmäärään saakka matkaa kohden.

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kuljettimet, vesikulkuneuvot tai niiden osat, varusteet taikka niihin kiinnitettävät vaunut, työkonet tai laitteet
- hammasproteesit tai muut henkilökohtaiset apuvälineet
- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus
- tietovälineisiin sisältyvät tiedot, tiedostot tai ohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset tai muut vastaavat asiakirjat
- muuttotavarat, huonekalut tai erillisenä rahana toimitettu omaisuus
- eläimet tai kasvit.

6.2.1 Matkatavaravakuutuksen korvaukset

Matkatavaravakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana matkatavaralle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko.

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen. Korvauksena maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohti. Ensimmäinen vuorokausi alkaa 12 tunnin kuluttua siitä, kun matkatavaroiden olisi pitänyt saapua matkakohteeseen. Enimmäiskorvausmäärä on yhteensä enintään 400 euroa jokaista vakuutettua kohti, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä matkaa kohden.

Esimerkki: Ulkomaan matkakohteeseen saavutaan perjantaina klo 9.45. Matkalaukku ei saavu perille. Lentoyhtiölle on tehty ilmoitus matkatavaroiden myöhästymisestä. Illalla klo 21.45 alkaen vakuutettu voi hankkia välttämättömyystarvikkeita 100 eurolla vakuutusyhtiön kustannuksella. Jos matkatavarat eivät ole saapuneet matkakohteeseen lauantaina klo 21.45, voi välttämättömyystarvikkeita hankkia 100 eurolla lisää.

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös

- matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 400 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti. Vakuutuksesta ei korvata ruokailukustannuksia

6.2.2 Matkatavaravakuutuksen rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- matkatavaran katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määritellä
- moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita eikä arvoesineitä

- vakuutetun luvalla majoituspaikkaan sisään päässeän henkilön aiheuttamaa tahallista vahingontekoa tai varkausvahinkoa
- urheiluvälinen tai varusteen ja harrastusvälineen rikkoutumista, kun niitä käytetään tarkoitukseensa
- vahinkoa, joka on aiheutunut valmistusviasta tai käyttövirheestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, jollei matkatavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.

6.2.3 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetty omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Korvattavan vahingon määrä lasketaan seuraavien laskentäsääntöjen perusteella:

- Vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vuotuisen 10 prosentin ikävähennys toisesta käyttövuodesta alkaen. Käyttöönottovuonna uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Ikävähennystä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta.

Esimerkki: Kamera on hankittu 1.7.2010 ja se varastetaan 3.3.2013. Ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuodelta 2010 eikä vahingon sattumisvuodelta 2013. Ikävähennys tehdään käyttöönottovuotta seuranneilta täysiltä vuosilta 2011 ja 2012 eli $2 \times 10\% = 20\%$. Vahingon määrä saadaan vähentämällä 20 prosenttia uuden vastaavan laitteen hinnasta.

- Arvoesineiden päivänarvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelppoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon. Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikävähennyksillä laskettu matkatavaran päivänarvo.
- Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korvauttaa esine tai hankkia tilalle vastaava esine.
- Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonnalisäverosta, annetut säädökset.

Jälleenhankinta-arvo (uudishinta)

Omaisuuksen jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen. Jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin omaisuudella hankintahetkellä ollut arvo.

Päivänarvo (nykyhinta)

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus. Päivänarvo ei yleensä riitä korvaamaan uuden vastaavanlaisen omaisuuden hankkimista vahingoittuneen tilalle.

6.2.4 Matkatavaravakuutuksen suojeluohjeet

Suojeluohjeet ovat ohjeita varotoimenpiteistä, joilla vahingon syntyminen pyritään estämään ja vahingon laajuutta rajoittamaan.

Vakuutuksenottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa, yleisissä sopimusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos suojeluohjeita ei noudateta, vakuutuskorvausta voidaan yleisten sopimusehtojen kohdan 6. mukaan alentaa tai evätä kokonaan.

1. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoontuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
2. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet, tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
3. Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on kuljetettava asianmukaisesti suojattuna siten, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.
4. Matkatavaroita on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi puuttua tilanteeseen, jos asiaan kuulumatottomat koskevat omaisuuteen

5. Hotellihuoneeseen tai vastaaviin majoitus-tiloihin ei saa jättää koruja, rahaa tai muita arvokkaita varkausalttiita esineitä, ellei niitä säilytetä erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa.
6. Rahat ja varkausalteis omaisuus, kuten korut ja kellot sekä optiset ja elektroniset laitteet, on kuljetettava yleisissä kulkuneuvoissa käsi-matkatavarana.
7. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunat, ovet ja muut sisäänpääsytiety on pidettävä lukossa.
8. Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausalteis omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja lisäksi omaisuuden joko peitettyä tai muuten piilossa.
9. Pankki- ja luottokorttia ja niiden tunnuslukuja ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Pankki- tai luottokortti on välittömästi suljettava, jos se joutuu ulkopuolisen haltuun. Pankki- tai luottokorttia käytettäessä tunnusluku on suojattava siten, ettei tunnusluku joudu ulkopuolisten tietoon.
10. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuuden oltava lukittuna.
11. Paikallisen viranomaisen, matkanjärjestäjän tai vastaavien tahojen antamia ohjeita on noudatettava.

6.3 Matkavastuuvakuutus

Matkavastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäynti, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

6.3.1 Matkavastuuvakuutuksen korvaukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvolli-

sena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

6.3.2 Matkavastuuvakuutuksen rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitus-tilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun matkalla käyttämänsä majoitus-tilan pinnoitteille
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä
- omakotitalolle tai muulle vastaavalle vakuutetun vapaa-ajan käytössä olevalle rakennukselle.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä

- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön tai osakehuoneiston omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveeseen
- melusta, tärinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai

ansiotoiminnassa taikka työharjoittelussa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun liittyvälle omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tappelun, pahoinpitelyn tai muun rikoksen yhteydessä.

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

6.3.3 Vahingon selvittäminen ja korvaussäännökset

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovelloksen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä

- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovit. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan

huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

7 Rajoitukset korvauksen maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vammaan tai sairauden syntynyt tai sen paraneamisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vammaa tai tapahtumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

8 Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtu-

masta ja siitä aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapah- tumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumi- sesta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitoku- lut ellei toisin ole sovittu ja hakea niistä sairaus- vakuutuslain mukainen korvausosuus Kelalta kuuden (6) kuukauden kuluessa kulujen maksu- päivästä.

Jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta hoi- tokuluista jonkin muun lain kuin sairausvakuu- tuslain perusteella, kuten tapaturmavakuutus- lain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain tai poti- lasvahinkolain, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella. Niistä kuluista, joista ei korvausta ole lain nojalla maksettu, on toimitet- tava LähiTapiolalle korvauspäätös tai muu vas- taava selvitys.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan hen- kilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kulutta- jaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopi- jaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä sään- nöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuu- tussopimukseen sovelletaan vakuutuskirjaan merkittyjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiöitä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määri- tellään vakuutuskirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksenantajalla ja Lähi- Tapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiöitä.

Vakuutuskirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksenantajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvaus- velvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Saira- uskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutus- maksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuu- tusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus-sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden ker-rallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuu-tusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu mak-settavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapah-tuma, jonka perusteella vakuutuksesta makse-taan korvausta.

Suojeluohje on vakuutuskirjassa, vakuutuseh-doissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvolli-suus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuu-tusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutus-maksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuutustarpee-seen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuu-tusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuoja-lain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etä-myyntillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuu-tusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenotta-jalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täyd-lliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysy-myksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenotta-jan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden

aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuu-tusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäes-sään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyh-tiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahalli-sesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuu-tensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys sei-kalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huo-mioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahal-lisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuh-teet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tie-don takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, ote-taan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täy-dellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilö vakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahalli-sesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuu-tensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntä-nyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuk-sen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuu-tusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden lai-minlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuk-senottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun

kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajan kohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun maksaminen

- aina kun kyseessä on määräaikainen vakuutus
- kun siihen on vakuutuksen laadun tai muun erityisen syyn vuoksi aihetta.

Maksamisen edellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuutustapahtuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(VSL 17 a §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalenterivuoden lopussa. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useamassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus-

sopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksumaksu- ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluksi. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen syyden vuoksi pääasiassa omasta syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluessa esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siinä, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään vakuutuskauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se

olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta

alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyytymyksen vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun

tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyytymyksen vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuu-

tuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

Moottorijoneuvovakuutus
(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on moottorijoneuvovakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, hänelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi,

kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suoje-luohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottaja on olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suoje-luohjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suoje-luohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suoje-luohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka

ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutusosapimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta vuorosta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinko- vakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus

(VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitteeseen henkilöön tai hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINen Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINeltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINessä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Oikaisupyyntö ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheeliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyynnöstä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakukana, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovittelutoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINen Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin,

jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteissa. Ratkaisusuositusta on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuudenmenetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus-sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutussopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai

2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahingonvakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutussopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisai-

kaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus-sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;

3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeus- turva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysyhdistyksen omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätys-oikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyönteihin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeutensa, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysyhdistyksen omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksen-hakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 13 mukaisesti.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

LähiTapiola ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaartoa koskevia pakotteita.

19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely

LähiTapiola käsittelee asiakkaidensa henkilötietoja noudattaen tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvää tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytapaa. Muutoinkin asiakkaiden yksityisyyden suojan toteutumisesta huolehditaan henkilötietojen käsittelystä. Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös asiakkaillemme suunnattuun markkinointiin.

Tietoja hankitaan muun muassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekistereistä. Tallennetuista henkilötiedoista on tietosuojaselosteet, joista ilmenee, mitä tietoja rekisteriin on tallennettu.

Asiakasta koskevia tietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saatamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

LähiTapiolaan ilmoitetuista vahingoista luovutetaan tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin. Samalla voidaan tarkistaa, mitä vahinkotietoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään korvauskäsittelyn yhteydessä, jotta voitaisiin torjua vakuutusyhtiöihin kohdistuvaa rikollisuutta.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asioinnin todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään
kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Sydkusten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola
Kaakkois-Suomi (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola
Keski-Suomi (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme**
(0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) |
LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen**
(2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) |
LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

